

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTERV

kompetenciaalapú oktatáshoz

a szövegértés-szövegalkotás területén

1-4. évfolyam

Készítette: Lőrincz Péterné

2010. február 28.

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

1. A dokumentum főbb pedagógiai jellemzői

Az általános iskola 1-4. évfolyamán a szövegértés-szövegalkotás tanításának tartalmát és folyamatának tervezését a 21. században felnövő gyerekek fejlesztési igényeihez és fejlődési jellemzőihez igazítja. Az eredményes tanulásirányítást elvekkel szabályozza, miközben tág teret enged a tanító módszertani szabadságának.

Az alapozásban kitüntetetten épít a *tanulók tapasztalatszerzésére*, a *fogalmak tartalmának lassú érlelésére*, az *értelmes* és fejlesztő célú *gyakoroltatásra*. Az olvasás-és írástanulás kezdő időszakában kiemelt szerepet szán a *cselekvéses tanulásnak*.

Az anyanyelvi kompetencia alapozása és fejlesztése a *szövegértés-szövegalkotás* tevékenységrendszerébe ágyazva valósul meg. A *nyelvtan tanítása* a korosztály értelmi fejlődésének jellemzőihez igazodik. Az ismeretszerzés e területen nem a leíró nyelvtan rendszerére épül, hanem kommunikációs helyzetekben, a kommunikációs szándék és a közlésben betöltött szerep szempontjából vizsgálja a nyelv alkotó elemeit, irányítja a nyelvhasználat tudatosításának és igényessé fejlesztésének folyamatát. Így a nyelvtani fogalom meghatározások és a szabályok bevétele helyett a képességfejlesztés kerül a tanulási folyamat középpontjába, melyben a megfigyelés, a tapasztalás, a problémamegoldó feladathelyzetekből kiinduló, készségeket fejlesztő gyakorlati tevékenysége a vezető szerep. Ily módon a gyerekek az elemi szintű anyanyelvi ismereteikhez egy sokrétű és elnyújtott tapasztalatszerző tevékenység eredményeképpen jutnak, mintegy felfedezik azokat, és - az eddig megszokott gyakorlattól eltérően - az ismeretek absztrakt szintre emelkedése (pl. a szófajtan, mondattan), kiteljesedése, rendszerezése majd a későbbi iskolaszakaszokban történik meg.

A bevezető és a kezdő iskolaszakaszban a biztonságos nyelvhasználat megalapozását támogató tapasztalatszerzés fő nyelvészeti témái a hangtan és a stilisztika területéről származnak: a beszédhangok és a beszéddallam, valamint a szavak és kifejezések jelentése, stílusértéke, mondattá szerveződése a vizsgálódás fő terepe, mely lehetőséget kínál alapvető nyelvhelyességi és helyesírási szabályszerűségek felismeréséhez és gyakorlásához, jó alapokkal támogatja a szövegértés és szövegalkotás képességének fejlődését.

Mivel az anyanyelvi tapasztalatszerzés feltételeit a beszéd, az olvasás-szövegértés és az írás-íráshasználat kínálja a legtermészetesebben, az anyanyelvi fejlesztés feladatai nem elkülönülten,

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

önálló területet alkotva jelennek meg, hanem ezeknek a fejlesztési területeknek a tartalmába integrálódnak.

A kerettanterv pedagógiai koncepciója megköveteli, hogy a tanulási tempó a gyerekek aktuális fejlettségéhez és fejlődési jellemzőihez igazodjon. Pl. a tanító szükség szerint *nyújtja meg* a nyelvi tevékenységek tanulását *alapozását*, és a fejlesztés kritikus pontjain hosszabb *fejlesztő szakaszokat* iktasson be a tanulási folyamatba. Ezzel megelőzheti a korai tanulási kudarcok kialakulását, ébren tartja és fejleszti a tanulási motiváltságot és feltételt teremt a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes együtt neveléséhez.

Ebből a rugalmas, *differentiálásra épülő tanulásirányításból* következően az anyanyelvi kompetenciák fejlődésének előrehaladását a kerettanterv nem tanévekkel méri, *nem tanév végi követelményekkel szabályozza*, hanem olyan - hierarchikusan egymásra épülő - *fejlettségi szintekben* ragadja meg, amelyek a továbblépés, a következő fejlődési szakasz teljesülésének előfeltételét, alapját képezik, ám – a dolog természetéből adódóan - egybeesésük a tanévek lezárásával nem szükségszerű, hanem folyamatos előre haladást tesz lehetővé a tanulók egyedi sajátosságai szerint. A kerettantervnek ez az újszerű sajátossága:

- reális esélyt teremt a tanulók kulturális, képességbeli és tanulásbeli szükségletekben jelentkező különbözőségeinek kezeléséhez,
- hatékonyabbá teszi a tanító alapozó munkáját,
- megelőzi a korai tanulási kudarcok kialakulását, elkerülhetővé teszi a szegregációt.

Fentiekből következően ez a kerettanterv nem évfolyambontásban adja meg a tanítási tartalmakat a tantárgyi programok készítéséhez, hanem a kompetencia-fejlesztés területei szerinti bontásban:

- a fejlesztés fókuszában elhelyezkedő képességeket sorolja fel,
- szempontokkal jelöli ki a fejlesztés fő irányait,
- egymásra épülő szintekben határozza meg a fejlesztés várható eredményeit,
- a képességfejlesztés komplex folyamatának áttekintését ajánló táblázattal segíti,
- taneszközöket és tanítási segédleteket javasol a gyakorlati megvalósításhoz,
- a tanulók fejlődésének megítéléséhez és – a helyi tantervben megszabott időpontban történő – differenciált, személyre szóló szöveges értékeléséhez *értékelési szempontrendszert kínál*.

Mivel a fejlesztés tan éveken átívelő is lehet és a tanulók nem azonos időpontokban lépnek át az újabb fejlődési szakaszba, de a *4. évfolyam végére* mindenképpen teljesítik a nemzeti

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

alaptantervben foglaltakat, a kerettanterv a kezdő iskolaszakasz végére *tantervi követelményeket* határoz meg.

2. Az anyanyelvi kompetenciák fejlesztésének célja és kiemelt pedagógiai feladatai

A kisiskolás korosztály anyanyelvi nevelésének célja, hogy az iskolába kerülést megelőző nyelvi tapasztalatokra építve megindítsa a gyerekek anyanyelvi tudatosodásának folyamatát, megalapozza annak – a későbbiekben kiteljesedő – igényes és működőképes eszközi használatát. A fejlesztés eredményeképpen a spontán anyanyelvhasználat a kezdő iskolaszakasz végére egyre tudatosabbá válik. Az új nyelvhasználati módok megtanulásával kiszélesedik a nyelvi tevékenységek köre, gazdagodik eszköztára, pontosabbá válik a megértés és a kifejezés, és differenciálódik az információs forrásokhoz való hozzáférés feltételrendszere.

Sikeressége szoros kölcsönhatásban áll a többi műveltségterület tanításával: meghatározza tanításuk eredményességét, de az ott folyó tanulás jótékonyan vissza is hat az anyanyelvi kompetenciák fejlődésére. Kapcsolódása az ember és társadalom, a művészetek, valamint az informatika műveltségterülethez kitüntetett szerepű.

Az **anyanyelvi kompetenciák** fejlesztése komplex folyamat, mely a speciális műveltségterületi célok megvalósítása során jelentős mértékben hozzájárul többféle kulcskompetencia és a nemzeti alaptantervben meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok eredményes megvalósulásához is.

A fejlesztés eszköze a tanulói aktivitást feltételező, integrált szemléletű változatos tevékenységrendszer, melynek középpontjában a szóbeli és írásbeli szöveg megértése, valamint a szó-és írásbeli szövegalkotás áll.

Ebben a folyamatban - miközben megalapozást nyernek, fejlődnek, tökéletesednek a kommunikáció különféle (verbális, nem verbális, képi, hangzó, elektronikus) módjai – célirányosan fejleszthetők az **önálló tanulás képességei**, és természetes feladathelyzetekben nyílik lehetőség a **digitális kompetencia** fejlődésének megindítására és értelmes aktivizálására.

A különböző anyanyelvi kompetenciák fejlesztéséhez felhasznált feladatok szöveggörnyezete és a szövegértés fejlesztéséhez feldolgozott olvasmányok szöveganyaga modellként szolgál az igényes anyanyelvhasználat elsajátításához, gazdag terepet kínál az anyanyelvi tapasztalatszerzéshez és feltételt teremt az **esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség** élményszerű megalapozásához. A különféle funkciójú és témájú szövegek tartalmi elemzése során gazdagodik a tanulók világról való tudása, értékes társadalmi tapasztalatok birtokába jutnak (pl. a családról, a hazáról, a munkáról, az alapvető emberi kapcsolatokról), mely fejleszti **erkölcsi értékrendjüket**,

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

megindítja nemzeti azonosságtudatuk megalapozását, növeli **szociális érzékenységüket**, természeti **környezetük iránti felelősségüket**.

A kerettanterv adaptív pedagógiai megalapozottságából szükségszerűen következik a differenciálás preferenciája a tanulásirányításban, mely kedvező feltételt teremt a befogadható sajátos nevelési igényű tanulók (pl. hallássérültek, látáskárosultak, mozgásukban korlátozottak) eredményes fejlesztéséhez, együttneveléséhez is. A tanulás folyamatában követelmény a differenciált tanulásirányítás, a kooperatív technikák és a drámapedagógia alkalmazása. Ezek feltételt teremtenek a tanuláshoz való pozitív viszonyulás megerősödéséhez, megkönnyítik a kapcsolatteremtést, az együttműködést, egymás elfogadását és kialakítják a segítségadás természetes és célravezető módjait, gyakorlóterepet kínálva a **szociális és állampolgári kompetenciák** fejlesztéséhez és az **élethosszig tartó tanulás** megalapozásához.

3. Fejlesztési követelmények

A szövegértés-szövegalkotás kompetencia terület többféle anyanyelvi kompetencia fejlesztését foglalja magában. Ezek sok szállal kapcsolódnak egymáshoz, bonyolult rendszert alkotnak. Fejlődésük összefügg, a gyakorlatban elválaszthatatlanok egymástól. Most is csupán csak a könnyebb értelmezhetőség miatt kerül sor az összetevők fejlesztésben betöltött szerepének egymástól elkülönült bemutatására.

Napi gyakoriságú fejlesztő tevékenységek

Az anyanyelvi képességek fejlesztésének komplex rendszerében tanéveken átívelő, napi rendszerességgel ismétlődő tevékenység a *beszélgető kör*, a *mindennapi mesemondás* és a ritmust érzékeltető *versmondás*. E fontos nevelési eszközök a közös élmény erejével, a csoport és a csoporttagok életével kapcsolatos őszinte beszélgetésekkel alapozzák a *szociális kompetenciák fejlődését* (közel hozzák egymáshoz a gyerekeket, fokozzák összetartozásuk érzését), oldott légkört teremtenek a tanuláshoz, keretet adnak a szóbeli *kommunikáció* (a beszéd, a szóbeli szövegértés), a *kognitív képességek* és az *erkölcsi érzék fejlődéséhez*. A mesemondás soha nem oktató célzatú, hanem magáért a mesehallgatás élményéért való, a belefeledkezés, a gyönyörködés, az átélés, a mesével való ismételt találkozás örömeivel, a képzelet szabad szárnyalásával ajándékozza meg a gyerekeket. A népmesék világa betekintést enged a *magyarság és más népek kultúrájába*, közelebb viszi a gyereket önmaga és a világ megértéséhez. Mesehallgatás közben gyarapodik a szókincs, fejlődik a szövegértés és a belső képteremtés képessége.

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

Általános alapozás

Ez a fejlesztési terület az *írásbeli nyelvhasználat* elsajátítását készíti elő, alapozza meg. A fejlesztő munka arra irányul, hogy minél zavartalanabb, minél inkább örömszerző legyen az új nyelvi tevékenységek: az olvasás és az írás elsajátítása. Ez nemcsak az eredményesség, hanem a *kezdeti tanulási motiváltság* megőrzése és tovább fejlesztése érdekében is elengedhetetlen, hiszen a kezdeti tanulási sikeresség képezi az *élethosszig tartó tanulás* egyik legfőbb alapját.

Az e területen folyó alapozó munka folyamatában különösen kitüntetett szerepe van a *differenciálásnak, a személyre szabott fejlesztésnek*, mert ez teremti meg a feltételét annak, hogy a gyerekek akkor kezdjék el az olvasás és az írás jelrendszerének elsajátítását, amikor arra már felkészültek, és olyan tempóban haladjanak a tanulás folyamatában, amelyik leginkább megfelel egyéni fejlődésüknek, fejleszthetőségüknek, amelyik igazodik sajátos nevelési igényeikhez.

Beszéd – beszédértés – szóbeli szövegalkotás

A fejlesztés középpontjában ezen a területen az igényes szóbeli *kommunikáció* megalapozása áll: a szóbeli gondolatközlés tartalmának, nyelvi megformáltságának és hangzó oldalának csiszolása, finomítása itt a tanító feladata. Az egyéni, a páros és a csoportos beszédhelyzetekben a gyerekek *anyanyelvi tapasztalatok* birtokába jutnak, kipróbálhatják alakuló kommunikációs képességeiket, az önkifejezés szóbeli formáit, nyelvhelyességi szabályokat ismernek meg és alkalmaznak, továbbfejlesztik szókincsüket, aktivizálják *verbális és nem verbális eszköztárukat*.

A nevelés legfőbb eszköze a tanító igényes és példaszerű beszéde, az a minta, amit a meghallgatott és reprodukált szövegek közvetítenek, valamint azok a *dramatikus tevékenységek*, amelyek a beszéd szerkezeti keretét adják. Segítik az átélést, a verbális és nem verbális kódok, valamint ezek összefüggéseinek megértését és alkalmazását. Az intenzív beszédfejlesztés eredményeképpen biztos alapozást nyer a beszédre épülő többi nyelvhasználati mód tanulása.

Olvasás - az írott szöveg megértése

Az olvasás, az írott szöveg megértése kiemelt fontosságú kulcskompetencia, melynek fejlettsége, a tevékenység kedveltsége meghatározza a diákok *tanuláshoz való viszonyát*, későbbi iskolai pályafutásának *sikerességét*, s mint az *önálló tanulás* alapvető összetevője, kihat *felnőtt életük* alakulására, a kultúrából való részesedésük minőségére is. A kezdeti olvasási sikerek meghatározó erejűek az olvasással kapcsolatos pozitív viszonyulások alakulására.

Az olvasástanulás célja kezdettől fogva az, hogy a gyerekek érdekeltek legyenek az olvasottak megértésében, az első próbálkozásoktól kezdve keressék az elolvasott szó, szókapcsolat, mondat vagy szöveg értelmét. *Olvasásuk* a fejlesztés eredményeképpen egyre jobban *működő eszközzé*

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

váljon irodalmi élmények megszerzéséhez, az írásos információhordozók használatához és kiszolgálja önálló tanulási, információszerzési, művelődési igényeiket.

Az eszköz szintű olvasás feltétele a jó *olvasási technika*, melynek fejlesztő eszköze a hangos olvasás, míg a valóságos szövegértéshez a tanulóknak néma olvasás útján kell megismerkedniük a szöveggel.

Az olvasástanuláshoz felhasznált szövegeknek a tanulók olvasási készségéhez kell igazodnia. Témájuk legyen érdekes a gyerekeknek. Az olvasnivalók között legyenek képeskönyvek, mondókák, mesék, mondák, népköltészeti alkotások, versek, zenei formálású lírai művek, rövidebb epikai alkotások, ismeretterjesztő és különféle hétköznapi szövegek is. Az olvasmányok tartalma a mindennapi élethez, a gyerekek világához, a természeti, a társadalmi és a technikai környezethez kapcsolódjon. Olvassák a gyerekek saját és társaik írásait is.

Fontos, hogy a tanulás folyamatában a diákok értelmezzék a szöveget saját olvasatuk szerint, keressenek benne információkat, összefüggéseket, jussanak következtetésekhöz, reflektáljanak az olvasottakra, mondjanak véleményt és használják fel a megszerzett információkat új feladathelyzetben is.

Figyeljék meg a szövegek nyelvi megformáltságát, a kifejezésmód sokrétűségét, stílusát. Az irodalmi feldolgozások feltételt teremtenek a komplex *esztétikai értékközvetítésre*, az irodalom, a báb, a zene, a képzőművészet összekapcsolásával a gyerekek közelebb kerülnek a valóság (a *természet, a társadalom*) és *önmaguk* megismeréséhez, kitekinthetnek a világba és ismerkedhetnek a *hazai és más népek kulturális örökségével*.

A történelmi személyiségek példája, a nemzetiségi és etnikai népcsoportok kultúrájával való találkozás fejleszti a *nemzeti identitástudatot*, mely előkészíti az *Európához tartozás* gondolatának megértését és utat nyit az egyetemes kultúra befogadásához.

A célirányosan kiválasztott szövegekkel való foglalkozás gazdag nevelési lehetőségeket kínál a *környezettudatos magatartás* fejlesztéséhez, a *fenntartható fejlődés* gondolatának gyermek közeli megvilágításához, az *egészséges életmód* szabályainak és egyszerű összefüggéseinek felismeréséhez, a *reklámtevékenység* megértéséhez és a káros hatásaival szembeni attitűdformáláshoz.

Az olvasmányok szövegeit használja fel a tanító sokrétű *anyanyelvi tapasztalatok* szerzéséhez is. Figyeltesse meg a gondolatközlés adekvát módjait, az anyanyelvhasználat könnyen belátható szabályszerűségeit, anyanyelvünk alapvető jellemzőit. A tanulás folyamatában váljon természetes gyakorlattá, hogy a diákok könyvekből, kézikönyvekből, szótárakból, *digitális forrásokból*

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

kiegészítik tankönyveik információkészletét, rendszeresen használják feladatmegoldásaikhoz a különböző információs forrásokat, és olyan technikákat sajátítanak el, amelyek hozzájárulnak önálló tanulási képességük megalapozásához.

Írás – íráshasználat- írásbeli szövegalkotás

Az írás megtanulásával olyan írásbeli kommunikációs eszköz birtokába jutunk, melyet gondolataink közvetítésére, információk rögzítésére használunk. Ezt már a tanulás kezdetén nyilvánvalóvá kell tenni a gyerekek számára, különös tekintettel a számítógéppel való írás nyújtotta előnyök értelmes egyensúlyának megteremtésére.

A fejlesztés arra irányul, hogy a jelrendszer biztonságos elsajátítására építve jól működő, lendületes és olvasható, tetszetős kézírás alakuljon ki, tehermentesítve ezzel az értelmi erőket az írás technikai kivitelezésének felügyelete alól. Az írástanulás folyamatában a gyerekeknek:

- szigorúan kötött szabályokat kell elsajátítaniuk (balról jobbra haladás, az írásmozgás iránya, a betűk magassági kiterjedése, a kis-és nagybetűk alakjának eltérése, az írásminta követése),
- továbbá jelentős értelmi aktivitással kell kontroll alatt tartaniuk az írással közölt tartalmakat, s az írás helyességét.

E rendkívül bonyolult folyamat sikerének feltétele, hogy:

- kifejlődjenek a gyerekekben az írástanulás értelmi, fiziológiai és pszichológiai alapjai,
- a tanulás irányításához a tanító vegye figyelembe a tanuló vizuális, motorikus és perceptuális adottságait,
- apró módszertani lépésekkel haladjon, ne siettesse a tanulás folyamatát.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a részképesség zavarokkal küzdő gyerekek türelmes alapozó fejlesztésére, és ha szükséges, be kell szerezni az írástanulást támogató speciális segédeszközöket is (pl. látáskárosodott, mozgáskorlátozott tanulók tanításához). Indokolt esetben - megnyújtva az alapozó időszakot - szükség szerinti további késleltetéssel egyedileg kerüljön meghatározásra a betűírás megkezdésének időpontja.

A gondos előkészítés, az írásmozgások aprólékos kimunkálása a vonalvezetést lendületessé, könnyeddé és ritmikussá teszi, mely elvezet az egyéni írás kialakulásához és megakadályozza, hogy az írásmennyiség fokozódásával torzuljon, olvashatatlanná váljon a kézírás.

Az írástanítás kétféle írásminta - álló vagy enyhén jobbra dőlő betűk - használatával történhet.

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

A tanulás folyamatát a tanító szabad döntése határozza meg. A betűírás tanulása kezdődhet az olvasás tanulásával párhuzamosan, vagy késleltetett módon követi az olvasás elsajátítását. Kezdődhet kisbetűs programmal, a kis- és nagybetűk párhuzamos tanulásával, valamint nyomtatott nagybetűk írásával.

Az a jó, ha a tempó személyre szabott. Az írás eszközzé válásának ideje a legkorábban a harmadik iskolai év végére tehető. Addig szükség van a célirányos és rendszeres írásgyakorlásra.

Az írástechnika elsajátítása elsősorban az írásmozgás kiművelését, automatizálódását jelenti, de természetesen kapcsolódik az írás helyességének

fejlesztéséhez is, mert jó alkalmat teremt a felismert helyesírási szabályszerűségek, a megszerzett anyanyelvi tapasztalatok hasznosításához, rendszeres alkalmazásához. A helyesírás fejlesztésének lényege, hogy a gyerek minél többször találkozzon a helyes szóalakokkal és írja le azt. Ezért az írástevékenységekben elsősorban a másolás és az emlékezetből írás különféle változatai kapjanak elsőbbséget. A tollbamondásra írás nem a helyesírás megtanulásának, sokkal inkább a fejlődés nyomon követésének eszköze legyen, mely átvezető lépcsőfok az akaratlagos írás helyességének kifejlődéséhez.

A jól kimunkált írástechnika és helyesírási készség teremti meg az írásbeli szövegalkotás eszközi alapját. E nélkül a gyerek nem tudja figyelmét a gondolatközlésre, az akaratlagos írás tartalmi kritériumaira irányítani.

A diákok lássák, hogy tanítójuk mi mindenre használja az írást. Ők is írjanak kronologikus szöveget, pl. naplót, levelet, mesét, élménybeszámolót, összefoglalót megfigyelésekről, feladatteljesítésről. Szerkesszenek nem kronologikus szövegeket is (meghívókat, feliratokat, címkéket, recepteket, feljegyzéseket). Játsszanak a nyelvvel, írjanak mondókát, verset, szójátékot, találós kérdést. Írjanak olyan szöveget, amit másoknak szólnak elolvasásra (mese, újság, képregény, könyv).

Az írásbeli szövegalkotás tanulása szorosan kapcsolódik a szövegolvasáshoz, hiszen az olvasmányok szövege példát ad a szövegformák megfigyeléséhez, a gondolatok nyelvi megformálásához, a téma kifejtésének megoldásmódjaihoz, a gondolatok elrendezéséhez, a nyelvi eszközök használatához, stb., az olvasás bővíti, aktivizálja a szókincset. A szöveg részletei felhasználhatók stilisztikai gyakorlatokhoz, tartalmukhoz pedig számtalan szövegalkotási feladat kapcsolható.

Az írásbeli szövegalkotás fejlődését a legjobban a szöveges értékelés támogatja.

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

NAPI GYAKORISÁGÚ FOLYAMATOS FEJLESZTÉS

A képességfejlesztés fókuszai	A fejlesztés dimenziói
Beszédkedv Beszédbátorság Szabálykövetés Kognitív képességek Auditív és vizuális észlelés, képteremtés Beleélés Ritmikus mozgások Figyelemkoncentráció Mozgáskoordináció	Beszélgető körrel: - a társas kapcsolatok alakítása, - az énkép, az önismeret fejlesztése, - a szocializáció támogatása. Napi mesehallgatással: - a befogadói magatartás fejlesztése, - erkölcsi, esztétikai értékközvetítés, - szókincsfejlesztés. Ritmust érzékeltető versmondás Oldott csoportlégkör

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

TANULÁSI EREDMÉNYEK

1. SZINT	2. SZINT	3. SZINT	KÖVETELMÉNY A 4. ÉV VÉGÉN
A tanuló: - részt vesz a beszélgető körben; - késztetést érez gondolatai közlésére; - várja a mesehallgatás rítusát; - rajzot készít a meséhez; - megjegyyez rövid verseket, mondókákat, elmondásokat utánzó mozgásokkal kíséri.	A tanuló: - követi a beszélgetés menetét; - érdeklődik a társak mondanivaló-ja iránt; - értelmes mondatokkal közli a gondolatait; - van kedvenc meséje, amit szívesen meghallgat ismételten is; - eljátssza társaival a mesét; - érzékeli a versek ritmusát.	A tanuló: - bekapcsolódik beszélgetésbe; - bátran beszél; - türelmesen meghallgatja a társait; - több összefüggő mondattal reagál a hallottakra; - kérdéseket tesz fel a témával kapcsolatban; - elképzei a helyszínt, a helyzeteket, a szereplőket stb.; - tovább szövi a mese fonalát; - a versmondást összekapcsolja mozgással.	A tanuló: - spontán beszéde tudatossá alakul; - igazodik a beszélgetés csoportban kialakult szabályaihoz; - megérti társai gondolatait, érzéseit és reagál a hallottakra; - nem tér el a témától; - hosszabb mesék követésére is képes; - szívesen mesél másoknak; - szívesen mond verset, képes a vers ritmusának érzékeltetésére.

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

ÁLTALÁNOS ALAPOZÁS

A képességfejlesztés fókuszai	A fejlesztés dimenziói
Nagy és finommozgások, beszédmozgás Beszédhanghallás, tudatosodó hangképzés A saját test érzékelése, testséma Tájékozódás térben, síkban Oldaliság (lateralizáció) Szem, fül, kéz, láb dominancia Szem-kéz koordináció A két kéz tevékenységének összehangolása	Az olvasás és az írás megtanulásának előkészítése Mozgáskoordináció A mozgás és a ritmus kapcsolatának megerősítése Az ujjak mozgékonyságának fejlesztése Beszédlégzés, tiszta artikuláció A fonémahallás tökéletesítése Testtudat, egyensúlyszabályozás Biztonságos tájékozódás Viszonyítások, relációs szókincs elsajátítása A dominancia megerősítése
Auditív és vizuális észlelés Formaérzék, arányérzék A finommotorium és a gondolkodás kapcsolatának erősítése Összpontosított figyelem, Megfigyelés, emlékezet Szerialitás	A figyelem tartósságának, a megfigyelés pontosságának fokozása, követő szemmozgás Auditív és vizuális ingerek sorba rendezése Alak-háttér megkülönböztetése

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

TANULÁSI EREDMÉNYEK

1. SZINT	2. SZINT	3. SZINT AZ OLVASÁS ÉS AZ ÍRÁS TANULÁSÁNAK MEGKEZDÉSEKOR
A tanuló: - utánmondással elmond verseket, mondókákat helyes beszédléggzéssel, - megfigyeli testrészeit, - utasításra változtatja testhelyzetét, irányok szerint mozgat bábukat, tárgyakat, - formakövető mozgásokat végez (fonalazás, agyagozás, gyöngyfűzés, kötés, testtel formázás stb.).	A tanuló: - utánoz mozgássorokat, - versmondását, mondókázását mozgással kíséri, - megnevezi a testrészeit, - megérti az irányokat, viszonyításokat kifejező szavakat, - páros testrészeit irányok szerint megkülönbözteti, - két kezét összehangoltan mozgatja, - követő szemmozgásra képes, - auditív és vizuális ingereket sorba rendez, - térbeli formák síkbeli ábráit felismeri.	A tanuló: - meg tudja különböztetni a hangokat, és utánzással tisztán ejti ki őket, - nagy-, finom - és beszédmozgása összerendezett, megbízható a szem-fül-kéz-láb koordinációja, - a testséma és az egyensúlyszabályozás kialakult, - az irányokat tükörképen is felismeri, - biztonsággal használja a relációs szókincset, - biztonsággal tájékozódik a térben és a síkban, - határozottá vált az oldalisági dominancia, - megfigyeléseit figyelemmel irányítja, auditív és vizuális ingerek összehasonlítására képes, - egyszerű algoritmusokat követ, - felfedezi a rész-egész kapcsolatot, - képes az alak-háttér szétválasztására, - auditív és vizuális inger összekapcsol, ilyen ingersorokat követ.

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

BESZÉDKÉSZSÉG, SZÓBELI SZÖVEG MEGÉRTÉSE ÉS ALKOTÁSA

A képességfejlesztés fókuszai	A fejlesztés dimenziói
Beszédértés Szóbeli szövegalkotás Helyzetfelismerés, alkalmazkodás a beszédhelyzethez Önismeret Kooperáció Figyelem Megfigyelés Koncentráció Lényegkiemelés Nyelvi igényesség Kreativitás Szövegkoherencia Érzelmek, beszélői szándék kifejezése Kérdés-válaszadás	Beszélgető körrel, mesemondással, szituációs játékokkal: - beszélgetés kezdeményezése, - a beszélgetésbe való bekapcsolódás, - az értelmes gondolatközlés, - a társakra figyelés, - a témataratás gyakorlása. Szóbeli közlések tartalmi és nyelvi kritériumoknak való megfelelése: - a szókincs bővítésével, pontosításával, - jelentésárnyalatok érzékelésével, - mondatalkotásokkal, - szavak beszerkesztésével mondatokba, - mondatkapcsolásokkal, - beszélői szándék érzékeltetésével.

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

Megfigyelés, emlékezet, reprodukció

Beszédhanghallás

Beszédmozgások, beszédleégzés,
hangképzés, artikuláció, beszédritmus
és –tempó, hangerő, hanglejtés,
hangsúly

A tanultak alkalmazása új
feladathelyzetekben.

A beszéd hangzó oldalának fejlesztése:

ritmikus mondókák, versek, nyelvtörők, rövid
szövegek pontos, kifejező elmondásával,
tréningszerű ismétlésével, összekapcsolásával
testmozgással, zenei és ritmuskísérettel.

Páros, kiscsoportos formában szóbeli
szövegalkotó gyakorlatok a kommunikációs
tapasztalatok felhasználásával:

- szerepjátékok,
- szógyűjtő játékok (szinonimák, ellentétek,
rokon értelmű szavak),
- szavak mondatba foglalása
jelentésárnyalatokkal,
- párbeszéd, utánzása, módosítása,
bemutatása társaknak,
- párbeszédalkotása mindennapi
élethelyzetekben
(köszönés, bemutatkozás,
megszólítás, kérdés,
válaszadás)

Kérésre, felszólításra tevékenységek,
mozgások, mozdulatok végrehajtása.

Ismert versek, szövegek reprodukálása többféle
hangsúllyal; a mondatfonetikai eszközök
alkalmazásával.

Verseket, szövegeket felkészülés utáni bemutatása
hallgatóság előtt.

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

TANULÁSI EREDMÉNYEK

1. SZINT	2. SZINT	3. SZINT	KÖVETELMÉNY A 4. ÉV VÉGÉN
A tanuló: - részt vesz beszélgetésben, - tisztán ejti a hangokat, - helyesen alkot mondatot, - kérdésre mondattal válaszol, - rövid mesét, verset elmond segítséggel.	A tanuló: - követi a beszélgetést, válaszol a kérdésekre, - véleményét megfogalmazza - érthetően beszél, érzékelteti az időtartamot, - több mondatot összekapcsol, - kérdésekre kibővíti a mondatait, - ismeri a köszönés és a kérés különféle módjait, - felidézi olvasmányai tartalmát, - szövegmondáskor érzékelteti a mondat végét, - szövegűen mond verset.	A tanuló: - beszélgetés közben alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez, kérdéseket tesz fel és válaszol a hozzá intézett kérdésekre, - helyes kiejtéssel és hanglejtéssel beszél, - megérti a szóbeli utasításokat, - pontosan közvetít üzeneteket, - a helyzetnek megfelelően köszön, szólít meg, kér, - gondolatait tömörebben és bővebben is el tudja mondani, - verset, prózai szöveget pontosan és érzelmeket kifejezően mond.	A tanuló: - beszélgetés közben az elfogadott illemszabályok szerint reagál a hallottakra, figyel társaira, - részt vesz vitában, - beszéde érthető, hangerejét a helyzethez igazítja, - megért egyszerű metakommunikációs jelzéseket, - követi a hosszabb szóbeli magyarázatokat, - jegyzet, vázlat segítségével beszámol megfigyeléseiről, olvasmányairól, eseményekről, - versmondás, mesélés, prózai szövegmondás közben alkalmazza az értelmi szünnettartást, kapcsolatot tart a hallgatósággal.

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

OLVASÁS – AZ ÍROTT SZÖVEG MEGÉRTÉSE

A képességfejlesztés fókuszai	A fejlesztés dimenziói
Képolvasás Az írott információ megfajtására törekvés Algoritmus követése, alkalmazása Jelfelismerés Látási, hallási kép és a beszédmozgás összekapcsolása Képi és írott információk összekapcsolása Szövegértő néma olvasás Képzetépítés Információ kiemelés Értelmezés Lényegkiemelés Összefüggések felismerése Következtetés Véleményalkotás, reflektálás Esztétikai értékek felismerése Érzelmi viszonyulások, szociális érzékenység Erkölcsei ítézőképesség Történeti érzék	Az olvasás jelrendszerének elsajátítása, használatának automatizálása szavak, szókapcsolatok, mondatok, rövid szövegek olvasásával. A szövegbefogadás tartalmi és olvasástechnikai előkészítése. Az olvasottak elképzelése, saját olvasat szerinti értelmezése. A megértés ellenőrzése a szöveg tartalmához kapcsolódó feladatok megoldásával. Az elsődleges megértéstől a mélyebb megértéshez való eljutás szövegelemző műveletek alkalmazásával. A szöveg nyelvi megformáltságának, kifejezőmódjának, stílusának megfigyelése. Művészi kifejezésformák, nyelvi eszközök szerepének megtapasztalása. A szöveg tartalmában rejlő nevelési lehetőségek felhasználása: - az önismeret fejlesztéséhez, - a magyar és az egyetemes kultúra értékeivel való ismerkedéshez, - a nemzeti identitástudat alapozásához,

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

	- az állampolgári neveléshez, - a környezettudatos magatartás fejlesztéséhez,. - az erkölcsi és esztétikai értékrend formálásához, komplex esztétikai élmények nyújtásához.
Olvasástechnika Önálló tanulás Digitális írásbeliség Információs források használata Az IKT-eszközök használatának alapkészségei Információk felhasználása új feladathelyzetben	Az olvasástechnika fokozatos tökéletesítése a tanulási feladatokat kiszolgáló folyamatos, szöveghű olvasás eléréséhez. A gyerekeknek készült könyvek, segédkönyvek (lexikon, enciklopédia, kétnyelvű szótár, elektronikus adathordozók) használata. Közmondások, szólások, állandó szókapcsolatok, ismeretlen szavak jelentésének megismerése kézikönyvekből. Információgyűjtés elektronikus levelezéssel, illetve a világháló használatával. A tananyaghoz kapcsolódó ábrák, grafikonok, táblázatok megfigyelése, értelmezése.

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

Nyelvi jelenségekkel kapcsolatos megfigyelések, nyelvi érzékenység	A megismert szövegek felhasználása anyanyelvi tapasztalatok szerzéséhez és nyelvhasználati gyakorlatokhoz. Pl.: - a gondolatközlés adekvát módjai, nyelvi illetan, - közlési stílusok (magyarázó, mesélő, beszélgető, udvarias, közvetlen, hivatalos, igényes, igénytelen stb.) - a szavak jelentése (cselekvések, történések, nevek, tulajdonságok, számok, mennyiségek; hasonló és ellentétes jelentés), - a szójelentés és a mondatban elfoglalt hely kapcsolata, - szótő és toldalék, - a cselekvések, történések idejének kifejezése, - a cselekvő száma és személye, - a tulajdonságok, mennyiségek különböző mértékének kifejezése. Egyszerűen belátható nyelvhelyességi és helyesírási szabályszerűségek megfigyelése. Pl.: - toldalékok (ba,-be,-ban,-ben,-nál, -nél stb.) helyes használata; - szó elválasztási szabályszerűségek, - a nagy kezdőbetű használata, - mondatvégi írásjelek - felszólítást kifejező szóalakok, - a tiltás kifejezése, - időtartam a szótőben és a toldalékokban, - az igekötők használata, - kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok jelölése, - hagyományos írásmódú szavak, - számok írása.
---	--

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

TANULÁSI EREDMÉNYEK

1. SZINT	2. SZINT	3. SZINT	KÖVETELMÉNY A 4. ÉV VÉGÉN
A tanuló: - ismeri a betűket, elolvas szavakat, szókapcsolatokat, rövid mondatokat; - felfogja az olvasottak értelmét; - a megértést mozgással, rajzzal, egyszerű feladat megoldással bizonyítja; - az iskolai könyvtárban könyveket nézeget, bemutatja kedvenc meséskönyvét; - érti a hang és a betű különbségét; - csoportokat képez betűkből, hangokból; - szóban és írásban érzékelteti a mondatok elejét	A tanuló: - begyakorolt szöveget lassú folyamatossággal felolvas; - rövid szöveget néma olvasással megismer; - olvasás közben megjelöli, amit nem értett meg; - kérdésekre felidézi az olvasottak tartalmát; - az olvasmány címét, illetve illusztrációját kapcsolatba hozza a szöveg tartalmával, - segítséggel könyvet keres a könyvtárban. - segítséggel szómagyarázatot keres gyermeklexikonban. - megkülönbözteti	A tanuló: - szöveghűen, folyamatosan olvas fel ismert szöveget; - az önállóan elolvasott szöveget megérti, kiemel belőle információkat; - az ismeretlen szavakat megpróbálja kikövetkeztetni a tartalomból; - röviden megfogalmazza a szöveg részeinek lényegét; - néhány összefüggő mondattal beszámol az olvasottak tartalmáról; - értelmez szöveghez tartozó egyszerű ábrákat; - tájékozódik a szövegben;	A tanuló: - felolvasása értelmes, értelmező; - az önállóan elolvasott szöveget saját olvasata szerint értelmezi; - segítséggel mélyebb összefüggéseket is felismer, következtetésekhöz ez jut; - reflektál az olvasottakra, - az olvasottak lényegét tömören és kibővítve is elmondja; - önállóan keres könyvet a könyvtári szabadpolcon; - eligazodik táblázatokon, grafikonon; - önállóan használja az

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

és végét; - a tanító által jelölt hibáit kijavítja.	a kérdéseket a kijelentésektől; - felsorolja a magyar ábécé betűit, alkalmazza a betűrendet; - tapasztalati alapon felismeri: · a szótőt és a toldalékot; · a jelentésbeli hasonlóságot; · a kiejtéstől eltérő hangkapcsolatokat; · a szavak elválaszthatóságát; · az időtartamot a szótőben és a toldalékokban; - felismer egyszerű nyelvi szabályszerűségeket.	- a tanultak kiegészítéséhez a tankönyvén kívül más információ forrásokat is használ. - felismeri a beszélői szándékot, azt írásban jelöli. - alkalmazza a nagy kezdőbetűt; - hibátlanul választja el a szavakat; - tapasztalati alapon jelentésük szerint csoportosítja a szavakat; - kérdésekre felelő szavakat megtalál a mondatokban, és felismeri az összetartozó szavakat.	ismert kézikönyveket; - megfigyelései alapján ki tudja fejteni: · a többes számot, · a cselekvő számát és személyét, · cselekvések, történetek különféle idejét, · a tiltást, a felszólítást, · a mennyiségek, tulajdonságok különböző mértékét. - helyesen használja az ige-kötőket; - rövid szöveget betűkihagyás és betűcseré nélkül leír; - biztonsággal alkalmazza begyakorolt esetekben a felismert helyesírási és nyelvhelyességi szabályokat.
--	--	---	--

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

ÍRÁS – ÍRÁSHASZNÁLAT- ÍRÁSBELI SZÖVEGALKOTÁS

A képességfejlesztés fókuszai	A fejlesztés dimenziói
Mozgás és ritmus összekapcsolása. Tájékozódás síkban, térben. Saját test érzékelése. Szem-kéz koordináció. Oldaliság, sorrendiség. Oldaliság az írófelületen. Az írás iránya, iránykövetés. Formaérzékelés, formák megkülönböztetése érzékeléssel. Formák létrehozása. A tér és a sík kapcsolata. Arányok, méretek érzékelése. Összehasonlítások. Az íráshoz szükséges testtartások. Íróeszközök célszerű használata.	Ritmikus mozgáskövetés mondókára, versre, dalra. Helyzetgyakorlatok irányokkal. Nagymozgások térben. Kismozgások síkban. Egyszerű jelölések, rajzok írófelületen az irányok értelmezésére. Írányok és formák érzékelése, követése mozgással. Formautánzások, másolások változatos eszközökkel, mozgással, rajzzal, tevékenységgel. Mozgások, alakzatok létrehozása térben, áttétele síkba. Képkészítések az arányok és méretek érzékeltetésével. Az érzékelés és az észlelés tökéletesítése: - mozaik és puzzle játékok; - illesztések, képalakítások. Egészséges és praktikus testtartás felvétele, szokássá alakítása rajzoláshoz, festéshez, íráshoz.

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

Rész és egész megfigyelése. A betűforma és a betűkötés megkülönböztetése. Formaemlékezet, a jelrendszer tartós megőrzése. Algoritmus követése, alkalmazása. Automatizálódó, lendületes, ritmikus írásmozgás. A jelrendszer értelmes használata. Önellenőrzés, hibafelismerés. Reproduktív és fél reproduktív szövegírás Önálló szövegalkotás és írás Írástempó, lendület, írásrítmus Eszköz szintű egyéni kézírás Helyesírási készség Gondolatok írásbeli közlése Lényegkiemelés Csoportosítás, sorba rendezés Kronologikus és nem kronologikus kifejtés	Betűformák elemzése, részek jelölése, részekből betűk összeállítása. A kötővonalak szerepének belátása, alkalmazásuk automatizálása. Szabályos írás mintakövetéssel. Az írás eszközként való használatának megtapasztalása: - szóírások; - mondatírások; - íráshasználati módok kipróbálása. Formai és tartalmi szempontú korrekciók módja. Írás önelemzéssel. Javítási módok, önellenőrzés alkalmazása. Az írás gyakorlása változatos íráshelyzetekben (a „szépírástól” a gondolatok spontán lejegyzéséig) az írás eszközzé fejlesztéséhez. Cél: - lendületes, ritmikus írásmozgás, - jó olvashatóság, - helyesség, - esztétikus összkép, - tanulást kiszolgáló tempó - egyéni jellemzők kiértékelése. Egyéni írássok olvasása. Írás saját tempóban, egyéni jegyek érvényesítésével. A megszerzett anyanyelvi tapasztalatok felhasználása és gyakorlása különféle írástevékenységekben. A szóalak helyes írásképeinek rögzítése és előhívása, automatizálása. Önellenőrzés, hibajavítás.
---	---

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

Tématartás Összefüggések felismerése: - előzmény-esemény-következmény - cím és tartalom, - téma és stílus Megfigyelés, emlékezet, képzelet Akaratlagos írás	Mondatok között tartalmi kapcsolat teremtése. Az alanyváltás jelölése Mondatbővítés, - szűkítés A szöveg szerkezetéről, a kifejtés sorrendjéről, a különböző szövegformák (elbeszélés, leírás, levél, hétköznapi szövegek, e-mail, SMS stb.) tartalmi kritériumairól szerzett tapasztalatok alkalmazása önálló írásbeli szövegek alkotásakor. Nyers fogalmazványok korrigálása, tartalmi továbbfejlesztése, véglegesítése.
---	---

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

TANULÁSI EREDMÉNYEK

1. SZINT	2. SZINT	3. SZINT	KÖVETELMÉNYEK A 4. ÉV VÉGÉN
A tanuló: - ismeri és vonalrendszer segítségével le tudja írni az írott betűket; - írott és nyomtatott írásmintáról leír szavakat, szókapcsolatokat, rövid mondatokat; - a tanító útmutatása alapján felismeri és kijavítja írástechnikai és helyesírási hibáit.	A tanuló: - írástechnikai hiba nélkül ír, - írása folyamatos, betűi normához közelítők; - jelöli a mondatkezdést és a mondat- zárást, - a sor végén elválasztja a szavakat; - a felismert helyesírási szabályszerűségekre (pl. mgh. időtartama a szótó végén, a toldalékban, nevek nagy kezdőbetűje); - folyamatosan gyakorolt 10 szóban helyesen jelöli a j hangot. - 2-3 összefüggő mondatot alkot írásban; - mondatait kérdések	A tanuló: - írása lendületes, írásmozgása harmonikus, írásképe tiszta, rendezett (megjelenhetnek az egyéni írás vonásai); - gyakorlott az íráshasználati tevékenységekben ; - begyakorolt szókészlet körében alkalmazza a megfigyelt helyesírási szabályszerűségeket (pl. nagy kezdőbetűje); - újabb, folyamatosan gyakorolt 20 szóban helyesen jelöli a j hangot; - 8-10 összefüggő mondatot leír eseményeket,	A tanuló: - eszközként használja az írást; - írásmozgása automatizált; - írása jól olvasható, egyéni vonásokat mutat; - tempója és tartóssága kiszolgálja a tanulási igényeket; - begyakorolt szókészlet körében alkalmazza a felismert helyesírási szabályszerűségeket (pl. igeidők, fokozott szóalakok, igekötős igék); - újabb, folyamatosan gyakorolt 20 szóban helyesen jelöli a j hangot; - adott vagy választott témáról koherens írásbeli szöveget alkot, igényes nyelvhasználatra törekszik; - elektronikus üzeneteket fogalmaz;

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

	segítségével kibővíti; - szavakkal kiegészít mondatokat; - helyesírási szójegyzéket használ; - írásmunkáját átolvassa, segítségadás mellett javítja.	bemutat tárgyakat, élőlényeket, helyszíneket; - szokásává válik írásmunkáinak önellenőrzése, javítása; - használja a helyesírási szótárt.	- szövegeket, esztétikus formába rendez; - szöveghez magyarázó ábrát, táblázatot, grafikont készít; - írásmunkáit ellenőrzi, javítja, ehhez használja a helyesírási szótárt.
--	---	---	---

A tanítási-tanulási idő felhasználásának arányai a kompetenciafejlesztés részterületei szerint

Alapozó időszak: szükség szerinti időfelhasználással tervezhető

Kompetenciákat fejlesztő tevékenységekre fordítható napi időkeretek az 1-4. évfolyamon:

- Beszélgető kör, mesehallgatás, ritmikus tevékenységek – kb. napi 45'
- Beszéd, beszédértés, szövegalkotás: a fennmaradó összidő 35%-a
- **Olvasás, az írott szöveg megértése: a fennmaradó összidő 25-40%-a**
- Írás, íráshasználat, írásbeli szövegalkotás: a fennmaradó összidő 25-40%-a

Javasolt éves óraszámok:

- az 1. tanévben: 296 óra (heti 8 óra)

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

	1. ÉVFOLYAM	2. ÉVFOLYAM	3. ÉVFOLYAM	4. ÉVFOLYAM
I. Alapozás				
Mozgáskoordináció				
Észlelés				
Tájékozódás				
Nem verbális kommunikációs képességek				
Figyelemkoncentráció				
II. Beszéd				
Nyelvi korrekciós képességek (beszédtechnika)				
Beszédértés				
Szókincsbővítés				
Szóbeli szövegalkotás				
Spontán szövegalkotás				
Beszédhelyzethez illeszkedő kommunikáció				
Témához kötött szövegalkotás				
Részvétel drámajátékban				
Egyéni beszédprodukció csoport előtt				
III. Olvasás-szövegértés				
Betűtanulás	→ → Írással kezdődő program		→ →	→ →
	Szófejlesztő prog.			
Egytagú szavak olvasása		→		
A megértés akadályait tudatosító olvasás				
Több tagú szavak, szó szerkezetek, rövid mondatok, rövid szövegek olvasása		→ → →	→	
Lényegkiemelő olvasás (szereplő, helyszín, főbb események, adatok, tények)				
Értelmező olvasás (ok-okozat, következtetések, szerepek szerinti olvasás)		→ →		
Szakaszos olvasás (altémák, szövegszerkezet)				
Válogató olvasás (tallózó olvasás)		 → → → → →		
Felkészülés utáni bemutató olvasás	→ → →	→ → →		

Eötvös József Általános Iskola
1191 Budapest, Eötvös u.13.
Tel. : 3570-077, 280-52-52
OM 035139
honlap: www.eotvos19.hu

Kompetencia alapú oktatási program bevezetése Kispesten
TÁMOP - 3.1.4 – 09/1 – 2009 - 0018

	1. ÉVFOLYAM		2. ÉVFOLYAM	3. ÉVFOLYAM		4. ÉVFOLYAM
IV. Írás						
Betűelemek, betűk írása	→ → Írással kezdődő program					
	→ →	Szófejlesztő p.				
Egytagú szavak írása	→			→		
Több tagú szavak, szó szerkezetek, mondatok, rövid szövegek írása				→		
Íráshasználat						
Spontán íráshasználat, mondatkapcsolások						
Tervezés (témaválasztás, helyzetmeghatározás, információgyűjtés, elrendezés)						
Szövegalkotás különböző szövegtípusokban és formákban (piszkozat, átdolgozás, korrekció)						
Felolvasás, megjelentetés						